

Toezichtkader Raad van toezicht

van

De Haagse Scholen, stichting voor primair en speciaal openbaar onderwijs

Inleiding.

Vanaf 1 augustus 2011 zijn bij De Haagse Scholen, stichting voor primair en speciaal openbaar onderwijs in Den Haag, de functies van bestuur en intern toezicht gescheiden. Deze functiescheiding is gerealiseerd door de vorming van een apart orgaan voor intern toezicht, te weten een Raad van toezicht (RvT) en een apart orgaan voor bestuur, te weten een College van bestuur (CvB), zijnde het bevoegd gezag.

De RvT houdt op grond van de bepalingen in de WPO / WEC, de statuten en het bestuursreglement toezicht op de gang van zaken binnen de stichting en haar organisatie. Het CvB is belast met het besturen van de stichting en heeft al die taken en bevoegdheden die niet bij of krachtens de wet of de statuten aan anderen zijn toegekend.

De RvT:

- richt zich naar het belang van de stichting, de door de stichting in stand gehouden scholen en de gemeenschap waarbinnen deze scholen functioneren;
- let daarbij in het bijzonder op de wijze waarop inhoud wordt gegeven aan de openbare identiteit, zoals bedoeld in artikel 46 van de Wet op het primair onderwijs (WPO), respectievelijk artikel 49 van de Wet op de expertisecentra (WEC).
- respecteert de taken en bevoegdheden van het CvB als bestuurder van de stichting;
- wordt door het CvB tijdig, volledig en naar waarheid geïnformeerd over relevante ontwikkelingen binnen de stichting en over eventuele media uitingen van en over de stichting (het zogenaamde “no surprise beginsel”);
- voert vanuit een open, kritische en constructieve houding overleg met het CvB, staat het CvB als adviseur ter zijde en zal het CvB als intern toezichthouder positief-kritisch volgen en stimuleren.

Sedert de verzelfstandiging in 2008 oefent de gemeenteraad van Den Haag o.g.v. de wet en de statuten extern toezicht uit op de stichting. Dit extern toezicht omvat:

- besluiten tot opheffing van (een deel van) de school;
- goedkeuring van een besluit tot wijziging van de statuten van de stichting;
- goedkeuring van een besluit tot juridische fusie, splitsing of ontbinding van de stichting;
- het benoemen, schorsen en ontslaan van leden van de RvT;
- het voorzien in het bestuur in geval van ernstige taakverwaarlozing door het CvB of functioneren in strijd met de wet;
- overleg (door de gemeenteraad aan te geven) over de jaarlijks vóór 1 november aangeboden en door de RvT goedgekeurde ontwerp (meerjaren)begroting, inclusief bijbehorende toelichting, van de stichting;

- overleg (door de gemeenteraad aan te geven) over de jaarlijks vóór 1 juli aangeboden en door de RvT goedgekeurde staat van baten en lasten, vergezeld van de accountantsverklaring.

In dit toezichtkader wil de RvT van De Haagse Scholen (DHS) meer vorm en inhoud geven aan haar rol en aangeven welke eisen gesteld worden aan de handelingen van het CvB zonder in diens bevoegdheid te treden. De samenstelling van de RvT is zodanig dat deze over voldoende brede expertise beschikt om het toezicht uit te oefenen.

Wat houdt het (intern) toezicht in?

Het toezicht van de RvT op het CvB van DHS bestaat uit:

1. Werkgeverschap, waaronder het periodiek beoordelen van het functioneren van de leden van het CvB.
2. De RvT evalueert ten minste één maal per jaar – buiten aanwezigheid van het CvB – het functioneren van het CvB, alsmede de relatie tussen de RvT en het CvB. De RvT bespreekt het resultaat van de evaluatie met het CvB.
3. Toezicht houden op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het CvB en het gevraagd en ongevraagd met raad terzijde staan van het CvB. De RvT, alsmede ieder lid van de RvT afzonderlijk, kan fungeren als klankbord voor het CvB door mee te denken en zijn kennis en expertise daartoe ter beschikking te stellen.
De voorzitter van de RvT treedt op als aanspreekpunt voor het CvB.
De voorzitter van de RvT en de voorzitter van het CvB overleggen periodiek met elkaar.
4. Het toezien op de naleving door het CvB van de Code goed bestuur, op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de stichting verkregen op grond van de wet en voorts op de naleving van de wettelijke verplichtingen.
5. Verlenen van 'voorafgaande goedkeuring' aan het CvB ten aanzien van besluiten betreffende:
  - het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, alsmede tot het aangaan van overeenkomsten waarbij DHS zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt;
  - de vaststelling van de begroting en de meerjarenbegroting;
  - de vaststelling van de staat van baten en lasten;
  - de vaststelling van het strategisch meerjarenplan;
  - het aangaan van financiële verplichtingen en/of samenwerkingsovereenkomsten welke niet binnen de begroting zijn opgenomen en waarvan het belang meer bedraagt dan een door de RvT vastgesteld en aan het CvB meegedeeld bedrag;
  - het ontwikkelen en uitvoeren van andere diensten dan het verzorgen van onderwijs (i.c. het in stand houden van openbare scholen voor primair en speciaal onderwijs);
  - een aanvraag tot faillissement of van surseance van betaling;

- het doen van een voorstel aan de gemeenteraad van Den Haag tot opheffing of afsplitsing van (een deel van) door DHS in stand gehouden scholen;
  - het wijzigen van de statuten van de stichting, inclusief het Treasurystatuut;
  - het ontbinden van de stichting;
  - een besluit tot een juridische fusie en juridische splitsing van de stichting.
6. Het aanwijzen van een accountant als bedoeld in artikel 2: 393 lid 1 van het BW.
  7. Het inwinnen en beoordelen van informatie.
  8. De RvT bespreekt ten minste één maal per jaar:
    - de invulling van de maatschappelijke positie en functie van DHS
    - de strategie van DHS
    - mogelijke risico's die de scholen lopen
    - de risicobeheersing en controlesystemen binnen DHS.
  9. De RvT bespreekt periodiek – in het kader van zijn taak en bevoegdheid tot het goedkeuren van besluiten en uitoefenen van toezicht – de hoofdlijnen van beleid, zoals bedoeld in artikel 8, derde lid sub b van het bestuursreglement te weten: 'de voornemens op hoofdlijnen met betrekking tot het beleid op het terrein van de onderwijskundige ontwikkeling van de scholen, passend onderwijs, het personeel, huisvesting en financiën'.
  10. De RvT legt jaarlijks in een verslag verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden van de RvT, zoals genoemd in de statuten en het bestuursreglement; dit verslag maakt deel uit van het jaarverslag van de stichting.
  11. De RvT houdt zijn kwaliteit en deskundigheid op peil door middel van deskundigheidsbevordering en vermeldt de activiteiten op dit terrein in het (onder punt 10) vermelde verslag.

Werkwijze Raad van toezicht / toezichtkader

De RvT wordt vooraf betrokken bij majeure (beleids)ontwikkelingen en verzamelt die informatie die noodzakelijk wordt geacht ter beoordeling of het handelen van het CvB voldoet aan de daaraan vooraf gestelde eisen, vormt zich daarover een oordeel en intervenueert eventueel naar aanleiding daarvan. Het is daarom belangrijk de eisen die aan het handelen van het CvB worden gesteld, vooraf vast te leggen in een toezichtkader, geformuleerd in onderstaande aandachtspunten.

a. Openbare identiteit

- De RvT ziet er op toe dat voldoende inhoud wordt gegeven aan de wettelijke eisen m.b.t. de openbare identiteit van de organisatie (algemene toegankelijkheid, voldoende spreiding, bereikbaarheid en actieve pluriformiteit)
- De RvT ziet er op toe dat voldoende inhoud wordt gegeven aan het profiel (corporate identity) zoals beschreven in de visie / missie

b. Betrokkenheid omgeving (de openbare school is van en voor de samenleving)

- De RvT ziet er op toe dat de organisatie de interne omgeving (leerlingen, ouders, personeel) actief betreft bij de besluitvorming over doelstellingen en werkomstandigheden en dat het beleid tot stand komt in een open dialoog met de aangewezen medezeggenschapsorganen
- De RvT heeft periodiek contact met de interne omgeving (bijv. door het bijwonen van bijeenkomsten) om informatie te verkrijgen over sfeer, eventuele tegenstellingen, draagvlak beleid, etc.
- De RvT ziet er op toe dat de organisatie voldoende afstemt met de externe omgeving (relevante partners in de stad en de wijk, gemeente) en dat het beleid van de organisatie voldoende bijdraagt aan het draagvlak van de organisatie in de stad en de regio
- De RvT zorgt er voor dat zijn externe vertegenwoordiging naar wens verloopt.

c. Strategie

- De RvT ziet er op toe dat er een helder en gefundeerd strategisch kader / strategisch (meerjaren)beleidsplan is en dat de strategie, indien nodig, aangepast wordt aan actuele ontwikkelingen
- De RvT ziet er op toe dat het beleid van de organisatie en de voorstellen van het CvB, voldoende gericht zijn op het realiseren van de ontwikkelde strategie.

d. Uitvoering

- De RvT ziet er op toe dat (beleids)voorstellen getoetst worden op uitvoerbaarheid
- De RvT ziet er op toe dat (beleids)voorstellen voldoende steun en draagvlak hebben van de medewerkers die ze moeten uitvoeren
- De RvT ziet er op toe dat in de voorstellen is voorzien in een evaluatie van beleid en dat een dergelijke evaluatie ook wordt uitgevoerd
- De RvT toetst bovenstaande o.a. aan de hand van de uitkomsten van de periodieke tevredenheidmetingen, de belasting (werkdruk en ziekteverzuim), de sfeer in de organisatie en de na- en bijscholingsmogelijkheden van medewerkers

e. Werkgeverschap

- De RvT ziet er op toe dat er een profielschets en een regeling werving en selectie voor (leden van) het CvB is
- Het functioneren van het CvB wordt jaarlijks door de RvT besproken en daartoe is een remuneratiecommissie ingesteld t.b.v. de (voorbereiding van) de beoordeling van het CvB, inclusief beloningsaangelegenheden
- De RvT ziet er op toe dat jaarlijks verantwoording wordt afgelegd (in de jaarrekening) over de bezoldiging en de arbeidsvoorwaarden van het CvB
- De RvT vormt een klankbord voor het CvB en staat het CvB bij in de beleidsvoering en het opstellen c.q. bewaken van de visie en strategie.

f. Onderwijskwaliteit

- De RvT ziet er op toe dat hij periodiek wordt geïnformeerd over actuele beleidsontwikkelingen (onderwijsinhoud, personeel en facilitair) in het onderwijs en de (mogelijke) gevolgen daarvan voor de organisatie, waarbij gestreefd wordt naar de best denkbare kwaliteit
- De RvT ziet er op toe dat hij tijdig informatie over de onderwijskwaliteit (inclusief inspectie oordelen en visitatierapporten) ontvangt en de acties die het CvB daarop heeft ondernomen.

g. Financiën en risicomanagement

- De RvT stelt een financiële auditcommissie in, die gevraagd en ongevraagd kan adviseren over de rechtmatigheid en doelmatigheid van het financieel beheer van de organisatie
- De RvT ziet er op toe dat de financiële middelen van de organisatie zo worden ingezet dat deze bijdragen aan de realisering van de (strategische) doelstellingen
- De RvT ziet er op toe dat de financiële gevolgen van beleidsvoorstellen gedekt zijn binnen de goedgekeurde (meerjaren)begroting
- De RvT ziet er op toe dat de financiële informatieverschaffing van het CvB voldoende is en deze, indien nodig, is voorzien van een positief advies van de door de RvT ingestelde auditcommissie
- De RvT ziet er op toe dat hij tijdig op de hoogte wordt gebracht van (financiële) onregelmatigheden
- De RvT ziet er op toe dat de interne risicobeheersing- en controlesystemen naar behoren functioneren
- De RvT ziet er op toe dat het beleggingsbeleid van de organisatie, vastgelegd in het Treasurystatuut 2011 van DHS, zodanig is, dat geen beleggingen worden gedaan die (potentieel) strijdig zijn met het doel van organisatie en het beleid is gericht op voldoende spreiding van risico's
- De RvT ontvangt tijdig het jaarverslag (bestuursverslag en jaarrekening), inclusief managementletter en eventuele aanbevelingen van de accountant
- De RvT voert periodiek, maar ten minste 1 x per jaar, overleg met de externe accountant
- De RvT ziet er op toe dat de aanbevelingen van de accountant voldoende worden nageleefd en opgevolgd.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Raad van toezicht van 21 februari 2013